

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi elokuvaverolain kumoamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan luovuttavaksi elokuvan esittämisestä suoritettavasta elokuvaverosta.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan

1 päivänä tammikuuta 1994. Esitys liittyy vuoden 1994 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotettu muutos

Elokuvien esittämisestä Suomessa on useiden vuosikymmenien ajan ollut suoritettava leimavero tai elokuvavero. Elokuvaveron periminen perustuu elokuvaverolakiin (366/64). Lain 2 §:n mukaan elokuvavero on 10 prosenttia pääsymaksusta tai jos esitettävä elokuva on sisällöltään huono tai taiteelliselta tahi siveelliseltä laadultaan heikko, vero on 30 prosenttia.

Elokuvanäytännöt ovat kuitenkin eräissä tapauksissa vapaita elokuvaverosta silloin, kun vero olisi 10 prosenttia. Verovapaita ovat elokuvanäytännöt, jotka toimeenpannaan huoneistossa, johon saa sijoittaa enintään 250 istuinta, tai sellaisella asuintaajama-alueella, jonka asukasluku on enintään 4000 henkeä taikka muualla kuin asuintaajama-alueella sijaitsevassa verohallituksen määräämässä kiinteässä elokuvateatterissa tai muussa pysyvässä näytäntöpaikassa. Niiden lisäksi myös kiertueenäytännöt ovat verovapaita.

Verovapaita ovat myös elokuvanäytännöt, joiden vero olisi 10 prosenttia, jos niiden toimeenpanija on sitoutunut suorittamaan Suomen elokuvasäätiölle 4 prosenttia pääsymaksusta tai jos elokuvanäytännön toimeenpanija esittää näytännössä valtion elokuvatarkasta-

mon lisäelokuvaksi hyväksymän tietyn pituisen taiteellisesti ansiokkaan elokuvan ja jos näytännön toimeenpanija on sitoutunut suorittamaan 2,5 prosenttia tällaisen näytännön pääsymaksusta Suomen elokuvasäätiölle. Elokuvista, joiden vero on 30 prosenttia, alennetaan veroa vastaavissa tapauksissa 5 prosentilla.

Elokuvaverolla ei ole fiskaalisia tarkoituksia. Vuoden 1981 alusta luovuttiin myös huvitilaisuuksien pääsymaksuista suoritettavasta leimaverosta eli niin sanotusta huviverosta. Samaan aikaan ryhdyttiin selvittämään, olisiko syytä kumota myös elokuvaveroa koskevat säännökset. Asiaa selvittämään asetettu työryhmä toteasi, että veron poistaminen vähentäisi oleellisesti yhteiskunnan mahdollisuuksia rajoittaa 30 prosentin rangaistusveron avulla heikkotasoisten elokuvien levittämistä. Rangaistusveron merkitys elokuvateattereiden ohjelmiston laatuun vaikuttavana tekijänä on kuitenkin menettänyt merkitystään, kun elokuvien katselu on siirtynyt elokuvateattereista koteihin. Näin ollen myös 30 prosentin veroluokkaan määrättyjen elokuvien määrä on olennaisesti pienentynyt.

Säätiömaksulla ei ole enää Suomen elokuväsäätiön talouden kannalta samaa merkitystä kuin aikaisemmin, sillä se kattaa vain vähäisen osan säätiön rahoituksesta. Maksuvelvollisia elokuvateattereita on enää vain noin 7 prosent-

tia elokuvateattereista. Säätiömaksua maksaville elokuvateattereille se on kuitenkin huomattava rasitus.

Eduskunnalle on annettu esitys arvonnäverolaiksi (HE 88/1993 vp), jossa ehdotetaan elokuvanäytöksistä suoritettavaksi 12 prosentin arvonnävero. Kun ei ole kohtuullista, että elokuvateatterit joutuisivat suorittamaan myös säätiömaksua, ehdotetaan elokuvaverosta luovuttavaksi kumoamalla elokuvaverolaki.

2. Esityksen taloudelliset ja muut vaikutukset

Elokuvaveron tuotto oli vuonna 1990 hieman yli 50 000 markkaa ja vuonna 1992 vain noin 22 000 markkaa. Tuoton lasku on johtunut paitsi elokuvateattereiden katsojalukujen vähenemisestä myös ennen kaikkea 30 prosentin veroluokkaan määrittyjen elokuvien pienentyneestä määrästä. Tuoton laskuun saattaa osittain vaikuttaa myös se, että 30 prosentin veroluokkaan määrittyjä elokuvia ei oteta leviytykseen Suomessa. Kustannuksia aiheuttavat myös elokuvaverolippujen painatus. Suomen elokuvasäätiön toiminnan rahoitukseen elokuvaverosta on enää kertynyt noin 2,5 miljoonaa

markkaa. Säätiön toiminta on tarkoitus rahoittaa osoittamalla sille valtion talousarviossa tarvittava määräraha.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä valtiovarainministeriössä opetusministeriön ja Suomen Filmikamarin ehdotuksen pohjalta. Suomen Filmikamarin ehdotuksesta on pyydetty lausunto opetusministeriöltä ja valtion elokuvataarkastamolta. Valtion elokuvataarkastamo on lausunnossaan katsonut, että 30 prosentin veroluokka voitaisiin kulttuuripoliittisilla perusteilla edelleen säilyttää.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1994. Sitä sovellettaisiin niihin elokuvanäytäntöihin, jotka järjestetään lain voimaantulon jälkeen.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

L a k i

elokuvaverolain kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Täten kumotaan 26 päivänä kesäkuuta 1964 annettu elokuvaverolaki (366/64) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1994. Sitä sovelletaan elokuvanäytäntöihin, jotka toimeenpannaan lain tultua voimaan.

Helsingissä 7 päivänä syyskuuta 1993

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Valtiovarainministeri *Iiro Viinanen*

